

je kredit določen in ga sme vsak čas porabiti, kar zamore vsak ud dopričati. Da pa mora vsakdo, ki želi posojila, to poslovdji naznaniti, je pač samo ob sebi umevno. Pri nas se to zgodi ustmeno, drugod pismeno. Ali pa je znabiti navada, da pri različnih zaloznah in posojilnicah ljudje s pištolo v rokah posojila terjajo (ne prosijo)! Naj dopisun le poskusi, saj bi morebiti potreboval? Ali bojo Kompar, Bresnik in drugi temu dopisunu hvalo peli, to ne vemo! Lako dvomljivo —?

Zunanje novice.

Potovanje našega cesarja na Angležko baje za letos izostane, pač pa pride, kakor vedó nekateri angleški listi poročati, angleški kralj Edvard na Avstrijsko, da našega vladarja obiše.

Državni zbor je bil razpuščen dne 10. maja in sicer baje zaradi čeških kričacev, ki kljub mnogoterm nujnim in važnim predlogom ne pripustijo nobenega rednega in mirnega razpravljanja.

Gozdni požar je uničil v Šmolnici na Ogrskem 250 oralov gozda, v Golnici in Svedleru pa 100 oralov.

Iz 22. nadstropja skočil je v Novem Jorku v Severni Ameriki nek možak ter priletel s tako silo na tla, da v njegovem telesu niti ena kost ni ostala cela in je nesrečnež bil sploh tako razpogačen, da njegovo truplo po padcu ni bilo več človeškemu podobno.

Velika nesreča v rudniku. V premogovniku Steinkohlenbergwerk) Torina na Španskem se je udrla zemlja ter podsula mnogo delavcev. Izvlekli so 65 mrtvih in 20 ranjenih.

Dolgovi uradnikov ogrskih državnih železnic znajo baje nad 9 milijonov kron takega dolga, ki se mora uradno plačevati od mesečnih plač. Tako je splošno znano ogrsko železnično ministerstvo, ki se ravnokar bavi z materijalom za zvišanje plač železniškim uradnikom.

Španski kralj Alfonz XIII. je na svojem potovanju pred kratkim tudi obiskal blaznico (norišnico) San Bandiliju pri Barceloni. Razgovarjal se je z umobolnimi prav prijazno in je naslednje bogato obdaril. Pred odhodom iz tega zavoda srečal je kralj na dvorišču odlično oblečenega umobolnega ter ga k njemu pristopivši vprašal: „Kdo pa ste?“ Bolnik pa mu je odgovoril: „Saj itak veste, jaz sem kralj Španske“. Kralj mu je na to smeje ponudil roko, rekoč: „Če je tako, pa mi posegnite v roko, gospod kolega!“

Vojaki kot ponarejalci denarja. V Polii v Italiji prišlo je v zadnjem času v občni promet nekaj ponarejenih srebrnjakov (goldinarjev). Zasledovanja so dokazala, da se ta denar nareja v vojaški 87. pešpolka. Prijeli so infanterista Janeza Primar in Ignacija Iskra, ki sta to zločino tudi takoj obstala.

Zločinstvo u pijanosti. 38 let stari kovaški po-

močnik Peter Ullayg je v Engelsfeldu na Ogrskem pred kratkim v pijanosti ustrelil rediteljico svoje žene, potem pa samega sebe. Vzrok temu groznemu činu je bil ta, da mu imenovana na njegovo zahtevanje ni hotela dati denarja.

Nenavaden slučaj. Pred londonskimi porotniki se je nedavno moral zagovarjati mornar Thompson, ki se je po smrti svoje žene poročil s svojo — taščo (Schwiegermutter). Brrr...! Komu se ne ježijo lasje?

Star petelin. Okrožno sodišče v Rovinju na Friulskem je obsodilo 82 let starega lastnika Desepijevega hospica v Čresu, Andreja Dobroviča, zaradi hudodelstva proti pravosti v 13 letno ječo. Ali bo pač doživel konec svoje kazni?

47.700 kron poneveril je v Lvovu v Galiciji nek višji uradnik v podružnici tamošnjega kreditnega zavoda. Dolži se tega hudodelstva podravnatelj Ignacij Lewicki, ki je ravnatelja Posneja začasno namestoval.

Protežirani Italijani. Vsa dela v tržaški luki, ki znašajo več milijonov goldinarjev, so dobili trije podjetniki iz Italije, namreč Tacanoni, Galimberti in Piani. Domači stavbeniki so skrajno razburjeni ter pride ta zadeva baje pred državni zbor. Zares škoda za vsako krono, ki roma po nepotrebnem za vselej iz države!

Čvetero otrok zgorelo je pri nekem požaru v Alpnaach-Statdu pri Lucernu na Švicarskem. Otroci so bili v starosti od 1 do 4 let. Stariši, pazite na ogenj, še bolj pa na vaše otroke!

Tolovaji v Kavkazu. Pred kratkim so vlomili med vožnjo 4 oboroženi roparji v poštni voz transkaukazke železnice med postajama Nowosena in Abaša, zvezali oba uradnika, ki sta v poštнем vozu službo opravljala, ter se potem polastili vrednostnih pošiljatev v znesku čez stotisoč rubljev (okoli 300.000 kron). Z nagrabljenim plenom so odnesli pete v svoja gorska zakotja.

Oče od 780 otrok! „Rajni“ sultan marokanski, Mulai Ismail zapustil je pri svoji smrti lepo družino, namreč 1.500 žen in 870 otrok, in sicer 528 sinov in 342 hčer. Gromska potica, ko bi ti vsi bili h kaki zapuščinski obravnavi poklicani, kakor je to pri nas navada! To je pa bil „čuden kampelec“!

Velikanski požar. Dne 20. aprila je nastal v Torontu v Severni Ameriki požar, ki je uničil velik del mesta. Ogenj je nastal v neki tovarni. Ranjenih je bilo več oseb, ena se pa pogreša. Škoda se ceni nad 10 milijonov dolarjev.

Žensko maščevanje. V Aradu na Ogrskem je imel kamnosek Peter Krot ob enem tri ljubice. Na zadnje pa je dve s posledicami ostavil, s tretjo pa si uredil skupno gospodinjstvo. Zapuščeni ljubici sta s pomočjo nekega vojaka napadli ljubimca in njegovo priležnico ter ju polili z vitrijolom. Mož je v groznih mukah umrl, njegova ljubica pa je oslepelala.

V Muri utonil je v Judendorfu rudar Alojzij Farčnik, doma iz Polul pri Celju. Isti je hotel črez železniški most, pa je zdrknil s traverz in padel v vodo.

Avstrijski mlinarji se že dalje časa krepko zoperstavljajo uvažanju ogrske in inozemske moke. Obrnili so se sedaj tudi na različne druge obrtnike in trgovce, ki potrebujejo več ali manj moke za svoje izdelke ali pa ki se z njeno prodajo pečajo, kakor so n. pr. lastniki ali deležniki raznih skladišč, Raiffeisenove posojilnice, kmetijske zadruge in kazine, trgovci, peki, sladšičarji itd. Pozivljajo se vsi, naj edino le domačo avstrijsko moko kupujejo ter ne pošiljajo denarja iz dežele, kakor se je žalibog to dosedaj godilo. Oškodovala je tuja konkurenca posredno tudi naše kmete, ker je žitu ceno znižala.

Ženska sramežljivost. V ubožnico v Budapešti so nedavno sprejeli najstarejšo žensko na Ogrskem, vdovo Henrijeto Borsod, rojeno Einzigg. Pri sprejemu je rekla, da je stara 105 let, toda iz njenih dokumentov se je dokazalo, da je rojena leta 1788. in toraj stara 116 let. Na vprašanje, zakaj da je manjšo starost naznanila, je odgovorila, da jo je bilo sram pravo starost povedati! Ženska pač vedno ostane ženska! —

Sedemnajstletno spanje. Dr. Herbst v Bremen u na Nemškem pripoveduje o neki ženski, ki je spala celih 17 let. Zatisnila je oči v januarju leta 1886 in jih do letos ni več odprla. Med tem časom so ji vsi zobje izpadli, deloma so jih našli v postelji, deloma pa jih je bolnica pogoltnila. Ko se je vsled močnega zvonjenja pri bližnji cerkvi zbudila, zdelo se ji je, kakor da bi bila samo eno noč prespala, edino prememba v njeni okolici jo je nekoliko iznenadila. Ženska je sedaj stara 44 let.

Ustaja Hererov v nemških naselbinah v južni Afriki dela Nemcem vedno več preglavic. Pobili so že več častnikov in precejšno število moštva, da se Nemci čutijo primorane zopet nekaj bojnih ladij in več vojaštva tje doli poslati, da zadušijo upor, katerega so mislili skrajša z malo peščico vojakov zatreči.

Najslavnejši česki glasbenik (komponist) Anton Dvořák je umrl 63 let star v Pragi na Českem.

Velikansko svetovno razstavo so otvorili dne 30. aprila t. l. v Saint-Louis-u v Severni Ameriki. Zastopane so na tej razstavi s svojimi pridelki in izdelki razven Rusije vse večje države sveta.

Trojni umor in samomor. V Barmen-u na Nemškem je tovarniški delavec Speiser ustrelil svojo ženo, taščo in svakinjo, konečne pa še samega sebe.

Grozovit vihar razsajal je prejšnji teden v Kóhinhini v vzhodni Aziji; ubil je nad sto domačinov.

Roparski umor. V Podgorci pri Krakovu (v Galiciji) je nek ključavničarski pomočnik na grozovit način umoril branjarja Kleszeca in njegovo ženo ter ju oropal. Zločinca so že prijeli.

Razkrit umor. Spomladi leta 1901 so na želez-

niškem tiru blizu Vodnjana v Istri našli železniškega paznika Franca Rumiča povoženega mrtvega. Ker je raztelesenje pokazalo, da je bil Rumič zaboden v srce in potem šele pod vlak vržen je sum letel najprej na nekega drugega paznika njegovo ženo, kojih nedolžnost pa se je dopričala, sta že nekaj časa v preiskalnem zaporu presedela. Potem so zaprli vojaka 87. pešpolka, Franca Skoruška, doma iz Slovenske Bistrice, ki je krat od svojega polka dezertiral, a so ga morali pustiti, ker mu niso zamogli hudodelstva dokazati. Lani je Skoruška spet dezertiral in bil v Trstu v zaporu. Sedaj je v zaporu sam obstal, da je Rumiča zabodl in na tir vrgel, ker ga je baje s proge spodil.

Romarica se je ubila. 71 letna prevžitkarija Marija Železnikar iz Vina pri Ljubljani šla na božjo pot na Kurešček, nazaj gredé pa padla v neko sto metrov globoko brezno ter ubila.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Kedaj se naj seje travniško in deteljno seme. Najboljši čas za setev teh semen je druga polovica aprila in prva polovica meseca maja. Posebno viših legah se ne priporoča ta semena preje v zemljo spraviti. Sploh se pozne setve bolje obnesejo, kakor prerane. Ako hočeš imeti že prvo leto tri košnje, tedaj primešaj travniškemu ali deteljnemu semenu primerno množino zelenega ovsca (zelenjaka, Grünhafer), in ugodilo se ti bode.

Čas krmljenja ali pokladanja naj bode natančno določen. Ni dobro, ako se živina vsak dan o drugem času krmi. „Red je pol krme“ in tega pravila se vestno drži, ako hočeš, da se ne dela s klajo, da se hrana pri živini tudi kaj zaleže. Ne daj preveč naenkrat ter s zopetnim pokladanjem toliko časa počakaj, dokler živina ni prejšnjega povžila.

Ako krava mleko trosi, to se pravi, ako mleko razven molže samo od sebič iz vimena odteče, je dobro, da denemo na zizke obročke iz gumijevke (Kautschukringe), toda ne pretesne (premajhne), da bi to znalo kravi škodovati. Obkladki in umivanje s zagoltnimi sredstvi ne pomaga nič, toraj je to zaman.

Hasek senic. Senice nam delajo neprecenljivo korist, ker se žive skoraj edinole od žuželk (skoraj vsega mrčesa), njihovih bub, ličink in jajec. Brehm-ovem opazovanju potrebuje ena edina senica na dan okoli tisoč do poldrugi tisoč jajec in različenega mrčesa, tedaj ena družina senic (stara 6 do 8 mladiči) na leto 4 do 5 milijonov. Potem takem so senice jako koristne ptice, in ni dovolj, da jim samo prizanašamo, ampak jih moramo tudi kolikor možno varovati in negovati. Senice gnjejo navadno in najraje v duplih (votlih drevesih) in v konicah zneso šestokrat po 14 in še več jajec in dvakrat v letu, vsakokrat 13 dni.